

Posudek vedoucího magisterské diplomové práce.

Jméno a příjmení studenta: Mai Lan Nguyenová

Název práce: KULTURNÍ FÚZE V KONTEXTU VIETNAMSKÉ KINEMATOGRAFIE

Globalizace a vše so s ní ve filmu souvisí je téma nové, zejména co se týče uchopení tohto jevu v co nejširším kontextu, který ho dostatečně analyzuje a vysvětluje. Známe jednotlivosti, projevy tohto tlaku na různých úrovních, mív se dnes můžeme setkat s jeho celostným, systémovým obrazem. Jeho dynamika je tvz. vícerychlostní, mnohem intenzivněji se projevuje v oblastech bývalého koloniálního zásahu, zejména v Asii. I na tento rozměr vývoje asijského filmu byly zaměřeny moje přednášky v letech 2014-2018 na FAMU a moc mě potěšilo, když se po šesti letech přihlásila moje bývalá studentka s tématem kulturní fuze a hybridizace v prostředí tvz. diasporic cinema (filmu diaspor), termínu, který v posledních letech zažívá nevšedný boom i když jeho historie je dlouhá.

Studentka produkce Mai Lan Nguyen si zvolila pro svůj vhlad do této problematiky vietnamské filmy, natočené tvůrci, žijícími v zahraničí, tedy diaspoře francouzské a americké. Pro hodnocení procesů průběhu vzájemných vlivů na osi východ-západ a pojmenování jejich výsledků, bylo zapotřebí vytvořit rámec odborné literatury, která by důsledně zachytávala a určovala přesnější obrysy vybraného jevu a pomohla jej „diagnostikovat“. Sestaveného seznamu se Mai ujala rychle a iniciativně a myslím, že se její snaha odrazila i na diplomové práci.

Na její práci oceňuji rozpracování širšího kulturního kontextu, který vytváří pro analýzu filmových příběhů vhodný a inspirativní rámec. Do značné míry vysvětluje i příčiny a podmínky formování vietnamské diaspor v Evropě a USA.

Struktura práce je členěna kromě úvodu a závěru do tří kapitol. První pojednává o globalizaci ve všeobecné rovině i se zaměřením na jevy hybridizace a kulturní fuze. Druhá nastiňuje historické a kulturní souvislosti vývoje Vietnamu, probíhající pod vlivem Číny a Indie, později v koloniálním francouzském režimu a válečném zápase o politickou budoucnost země. Táto část výkladu odkazuje zajímavě i na filmovou produkci v jednotlivých obdobích a je nutno poznamenat, že v tomto ohledu je vlastně po prvé v českém kontextu vývoj vietnamské kinematografie zaznamenán. Její distribuční přítomnost je u nás prakticky nulová a kromě občasné festivalové přítomnosti o její stavu moc nevíme. Ve třetí části se autorka diplomové práce věnuje analýze vybraných filmů s ohledem na jejich hybridní povahu, jelikož vznikali jako mezinárodní koprodukce a jejich tvůrci žili v zahraničí.

Se sympatickým důrazem autorka věnuje pozornost charakteristice genderové úrovni jednotlivých příběhů a zastoupení ženského pohledu na hodnotovou deskripci.

Jestli má práce nějaké rezervy, je to její teoretická rovina, zejména hlubší pohled do teorie hybridizace jako součásti globálního propojení a vzniku nových forem jak sociálních, tak uměleckých. I proto se může zdát, že rozdíl mezi jednoduchou fuzí a složitější hybridizací se v jisté míře v práci stírá. Je ovšem nutné dodat, že táto část teoretického rozpracování uměleckých hybridních forem v rámci „global studies“ je ještě ve stadiu zkoumání a tento segment studií nemá ani u nás požadovanou akademickou frekvenci.

V každém případě je volba tématu zajímavá a přínosná jako krok k nastavení globalizační optiky, ve které se naše rozlišovací schopnosti kulturního prolínání a míchání nejrůznějších vlivů budou dále zdokonalovat a precizovat. Záležitost kulturních kompetencí je i potřeba praktická. Filmaři se dnes snad více než tvůrci z jakékoliv umělecké profese pohybují ve světě nejrůznějších koprodukcí a mezinárodních týmů, kde se existující kulturní rozdíly týkají nejenom výrazu vlastní identity a sebevědomí, ale i vzájemné tolerance, dané vzdělaným pochopením všeho, co v kontaktu s cizími kulturami probíhá. I proto jsem přesvědčená, že práce Mai Lan Nguyenové byl pohled správným a užitečným směrem.

Tímto doporučuji práci k obhajobě.
Případné témata k diskusi:

1. Co do francouzského nebo amerického kontextu přináší vietnamští tvůrci ? Dá se mluvit o tom, jestli se západní kultura inspiruje vlivy z Asie?
2. S vypracovaným teoretickým „softwarem“ bude zajímavé diskutovat o tom, jak se kulturní rozdíly mezi českou společností a vietnamskou minoritou projevují dnes a eventuálně k jakým fuzím, nebo vzniku hybridních forem dochází.